

MARTEA BUNA

GAZETA COMUNISTĂ A ROMÂNILOR DIN UNGARIA

653
Dlul Chereches Dumitru, plugar
KISBÁNYA
up. Alsófernezely
Szatmár m.

A MAGYARORSZÁGI ROMÁNOK SZÓCSÓVE
ORGAN DE AFIRMARE AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: KOLOZSVÁR STR. DEÁK FERENC 36.
TELEFON: 17-49 Căsuța postală Nr. 3.

Costul abonamentului: Pentru țărani 15 P; preoți, învățători, funcționari 25 P anual. — Abonamentul general 30 P; pentru bănci, instituții și abonamentele de sprijin 50 P anual. — Abonamente în străinătate 40 P. anual.

Incordarea Extremul Orient

Evenimentele din Extremul Orient au în ultimul timp o întorsătură critică, la un grad de încordare care putea duce la izbucnirea unui conflict.

Linia Japoniei, care după ocuparea Indochinei franceze, determinată de motive strategice, este pe cale să-și măsoare și mai mult expansiunea în zona Pacificului, a provocat mari îngrijorări la Statele Unite, dar mai ales la Washington — unde noua acțiune japoneză este considerată ca un nou pas spre declanșarea războiului, pe care unele cercuri îl consideră acum ca inevitabil.

Când puterile anglo-saxone consideră expansiunea japoneză în zona Pacificului o urmare firească a imperialismului nipon deghizat. Tokio este de părere că și justifică măsurile luate, considerându-le ca o necesitate inevitabilă față de Japoniei pentru a se pune la față de politica de încercuire pe care a inaugurat-o Londra și Washingtonul.

Statele Unite nu putea să lase fără urmare activitatea diplomatică dezvoltată de londoneze și cele din Washington — putea să fie scăpată din vedere activitatea dlui Hopkins la Moscova și în special pe cari le-a avut cu Stalin, pe care Statele Unite nu vor putea să le ignore.

În aceste erau fenomene interesante care priveau de aproape Japonia, care nu îndreptățită să recurgă la măsuri de apărare convenite.

Evenimentele împerejurări nu este de mișcare în cercurile internaționale începe să tot cu mai multă insistență pentru o extindere a actualului conflict în intrarea în acțiune a Japoniei, care Statele Unite nu vor putea să ignore și pe mai departe în inactivitate.

Evenimentele care sosesc din Extremul Orient, că lucrurile au mers atât de departe încât o singură schânteie ar ajunge să provoacă explozia fatală, în atmosferă încărdată de acolo.

Evenimentele, care are concentrați peste 100.000 de soldați în Indo-China, amenință să izbucnească în Thailanda, dar mai ales în Burma, care a rămas singura cale de comunicație dintre guvernul chinez al lui Ciang-Kai-Shek și posesiunile britanice, de unde primește materiale pentru război cu ajutorul căruia trupele britanice credincioase guvernului din Ciung-Kai-Shek continuă rezistența lor înverșunată împotriva japonezilor, deși dela izbucnirea războiului s'au împlinit deja patru ani.

Evenimentele în acele timp și împotriva Thailandei până acum a rezistat presiunilor japoneze, dar nu se știe cât timp va mai rezista să se opună forței care vrea să-i impună soarta Indochinei.

Periculoasă este situația Siamului reiese din faptul pe care l-a adresat guvernului francez, căruia i-a cerut să reziste cu tărie împotriva oricărui atac ce ar veni din partea Thailandei și-ar putea pierde onoarea însă nu.

Evenimentele care face să crească tensiunea în Extremul Orient este faptul că apropierea Rusiei Sovietice care a fost hotărâtă să rămână în Washington, trebuie să se facă în condiții de înțelegere cu Japoniei spre Vladivostok, port care este atins decât traversând apele care

Demonstrații comuniste la Londra

Comuniștii din Londra au organizat mari demonstrații de simpatie cu prilejul sosirii delegației militare sovietice în capitala Angliei. Mulțimea adunată în fața gării a salutat cu saluturi comuniste pe ofițerii sovietici sosiți în misiune la Londra.

Evenimentele în curs obligă Franța să-și precizeze atitudinea față de Germania

— Cercurile din Vichy sunt satisfăcute de mersul negocierilor franco-germane —

VICHY, 12. — Cercurile politice franceze sunt viu preocupate de dezvoltarea pe care o va lua politica de colaborare franco-germană. Cu prilejul întâlnirii lui Hitler cu mareșalul Pétain dela Montoire, au fost stabilite principiile fundamentale ale acestei politici, care prezintă în linii generale rezolvarea problemelor franco-germane în litigiu. Evenimentele mondiale în curs, s'au precipitat însă în așa măsură, încât această politică de colaborare prezintă noi probleme de rezolvat.

Până când presa din Paris și cea din teritoriile ocupate cere rezolvarea imediată a problemelor franco-germane, zărele din Vichy

din regiunile neocupate, manifestă o atitudine mai rezervată în această direcție. În același timp cercurile autorizate susțin, că s'vonurile răspândite în legătură cu o eventuală schimbare de guvern, sunt nefondate. Conversațiile franco-germane continuă într-o atmosferă favorabilă.

Cercurile din Vichy desmint mai ales intenția atribuită mareșalului Pétain de a încerca să exploateze faptul, că Germania este angajată în luptă împotriva Rusiei. Dimpotrivă, șeful statului francez a dat dovadă de o loialitate perfectă în cursul negocierilor franco-germane.

REORGANIZAREA ARMATEI A FRANȚEI

VICHY, 12. — Mareșalul Pétain și cercurile autorizate comunică în legătură cu reorganizarea armatei, că s'au convenit să se întreprindă doar atât, că s'a examinat problema reorganizării interne a armatei.

Evenimentele comunică în legătură cu reorganizarea armatei, că s'au convenit să se întreprindă doar atât, că s'a examinat problema reorganizării interne a armatei.

COMUNICATUL DE VICHY

VICHY, 12. (DNB). — Luni după amiază s'a dat publicității un scurt comunicat asupra consiliului de miniștri ținut sub prezidenția mareșalului Pétain, care nu amintește însă nimic despre consfăturile membrilor guvernului care au durat patru zile și nu face mențiune de deciziile aduse cu prilejul acestor consfățuiri.

Comunicatul arată, că în urma propunerii ministrului instrucțiunii naționale, a aprobat proiectul de lege cu privire la organizarea educării tinerilor. Ministrul agriculturii a făcut un raport asupra recoltei și a dat lămuriri în legătură cu aprovizionarea cu carne a populației. (MTI).

Evenimentele stau sub controlul sever al flotei japoneze. Nu se știe încă care va fi atitudinea Japoniei față de aceste transporturi, cari din zi în zi vor deveni tot mai masive, în măsura în care necesitățile Rusiei le vor reclama.

Evenimentele stau sub controlul sever al flotei japoneze. Nu se știe încă care va fi atitudinea Japoniei față de aceste transporturi, cari din zi în zi vor deveni tot mai masive, în măsura în care necesitățile Rusiei le vor reclama.

În tot cazul în calitatea ei de membră semnatară a acordului tripartit, Japonia va trebui să dea o mare invitație ce ar veni din partea

NOTE MOSCOVA

Regiunea Moscovei, care de câteva zile se află în raza de acțiune a bombardierelor germane, este unul dintre cele trei centre importante ale industriei de război sovietice.

În afară de faptul, că aci sunt concentrate principalele uzine metalurgice ale Rusiei, regiunea Moscovei dispune de importante rezerve de materii prime, din care cele mai de seamă sunt mineralele de fier și în special cărbunele. În regiunea Moscovei și în apropierea capitalei lucrăste 2500 de uzine, care participă la producția de 20% la producția întregă a industriei Sovietice. Sunt însă anumite ramuri de producție industriale, care aparțin în întregime sunt monopolizate de uzinele Moscovei. Astfel uzinele din regiunea Moscovei produc 95% din fabricarea fierului sovietic și 50% din producția de dinte cele trei țări ale Europei de Rusia. La producția de țesături regiunea Moscova produce 30% din industria textilă, și 30% din industria chimică.

O mare parte din mașinile anti-aeriene și tunurile anti-aeriene și felurile sunt fabricate în regiunea Moscovei, care pe lângă faptul, că industria de război, deține în regiunea Moscovei vârstitoare pentru economia sovietică în urma poziției ei strategice în nod de comunicații. Aci se încheie principalele căi ferate și de aci porț liniile aeriene, care leagă principalele tre ale Rusiei Sovietice cu străinătatea.

Moscova mai este un important centru al căilor de comunicație pe apă. Prin canalul Volga, este legată cu cea mai mare cale de navigație fluvială din Rusia europeană, prin care are eșire la Marea Caspică. Prin canalul Maria, capitala Rusiei comunică direct pe apă cu Marea Albă și cu Marea Baltică.

Ajutorul Suediei pentru Finlanda

La fel ca și în iarna anului 1939, poporul suedez acordă tot sprijinul său Finlandei în lupta contra bolșevismului. Recent au sosit în Finlanda 10 ambulanțe automobile puse la dispoziția armatei finlandeze de către „Crucea Roșie” suedeză, constituind primul ajutor acordat de suedezi în actualul război.

Între timp recrutarea voluntarilor suedezi care vor merge să lupte pe fronturile bolșevicilor alături de finlandezi este în plină desfășurare. Membri ai „Ajutorului suedez” pentru Finlanda sunt în curs de recrutare voluntarilor. Al doilea grup de voluntari suedezi sub conducerea lui Marrey, care a luptat în Finlanda în trecuta campanie, a plecat deja în Finlanda.

Până acum 1700 de voluntari suedezi au primit autorizația să se înroleze în armata finlandeză.

Incadrarea sârbilor în noua ordine

Colaborarea dintre populația sârbească și autoritățile militare germane de ocupație devine din zi în zi tot mai strânsă și mai amicală. Funcționarii administrativi, cari au fost menținuți aproape fără excepție în posturile lor, dau dovadă mai ales de o loialitate perfectă și fac tot posibilul ca colaborarea cu organele militare germane să fie cât mai mult în folosul populației civile.

Actele de sabotaj și de teroare despre care s'au auzit în trecut sunt opera unor elemente înregistrate în organizațiile comuniste clandestine, care nu au nimic comun cu populația civilă, care desaproabă activitatea lor anarhică.

Cea mai bună dovadă că autoritățile militare germane au reușit să câștige încrederea populației sârbești este că peste 12.000 de muncitori s'au prezentat de bună voie pentru a pleca la muncă în Germania.

GRAI ȘI SUFLET ROMÂNESC

Rânduri pentru mama

Cireșii albi au înflorit la noi în sat
Și'n floarea lor e-atâta cer și vis scâldat.

Cireșii albi se'mbracă în vâluri de mătăasă,
Că'n dimineața pură o tânără mireasă,
In dantela verde, boboci de muselină,
Scânteiază'n soare o boabă cristalină.

In floarea lor, e-atâta zâmbet și atâta soare
Și-atâta ondulare'n parfumul plin de boare.
Iar cerul alb acoperă: alint și pelerină
Cireșii ce se scutură'n grădina mică, plină...

Cireșii dela noi, bătrâni și albi,
De câte ori și-au scuturat
Florile de mirt și crin
In părul tău de grâu buclat.

De câte ori poala lor, din ciucuri mari de
Inalbă.

mi împleteai — cu suflet plin
le mici și salbă...

ION CHEREJAN

IMPRESIE

plouă 'ncet,

discret,

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

și

SIM. LAZĂR

Sonet

amarul le alină;
ec cu fața 'ndurerată
u stele 'nconjurată
r Preasfântă Regină.

ău, credință-adevărată
i sădește-o, o 'nșenină
a minții mele mi-o lumină,
ădejdi, Maică Preacurată.

atate în suflet și tărie,
nefărmurită iubire să-mi semeni,
S'ajut, să simt, s'am milă și de semeni;

Și ura fariseilor să-mi fie
Invăluită'n mantia uitării,
Ascultă-mi ruga, Mamă a durerii.

CORNELIU CÂMPIAN

Biblioteca „Tribuna Ardealului”

Au apărut și se află de vânzare la
toți chioșcarii și depozitarii:

Nr. 1. De pe Mureș și Câmpie — hore
și chiuțuri. 30 fileri.

Nr. 2. Iosif Vulcan — 100 de ani dela
nașterea lui — de Preot Ion
Georgescu. 20 fileri.

Nr. 3. Doine și Balade — Obiceiuri de
nuntă. Culegeri de folklor de pe
Murăș și Câmpie. 20 fileri.

Scrisori către învățători

II.

Copilul, care a făcut ucenicia trudirei
în școala sfintei Scripturi a Abecedarului,
trebuie să ducă dragostea de lucru, silin-
ța și poezia trezită în cugetul lui și din-
colo de gardul și de ulița satului, — la
vatra și ograda părintească.

Ceeace deprinde în casa de învățătură a
satului trebuie să împlinescă, dus-de el
însuși, în casa copilăriei lui.

Oricât de umilită și de săracă ar fi
această casă a necazurilor și a visurilor,
bordei de Cenușoacă ori vatră păraginită
din poveste, copilul va aduce înăuntrul ei
spiritul și poezia înfrumusețării din școală.

O floare, un desen, căldărușa atârnată
de grindă, fluturi de ștergere deasupra ar-
melor bătrânești, ori așezarea pricepută a
unei scoarțe patriarhale pun un strop de
artă în înfățișarea cuvioasă a casei, o fac
veselă și primitoare și această casă lumina-
tă de flacăra unui trandafir ori de cu-
pa albă a unei garoafe va ține mâine, înă-
untrul ei, pe lucrător și pe sătean, pironiți
la masa lor de lucru ca'n familiarele sce-
ne din picturile lui Terburg, Pieter de
Hogh ori Rembrandt.

Prin neconținută grijă de rostire și de
împodobire a casei trebuie trezită în copii
asfințita dragoste de cămin, sufletul de
altădată al vetrei, legătura lui cu lucrurile
dinăuntru.

În trecutul nostru a fost o religioasă
iubire pentru acest cuib de suferință și de
întărire. În el au înflorit la para păstră-
toare a focului, fericitele basme ale copi-
lăriei, în el s'a tors din vitejia vremilor
bătrâne firul viu al cronicelor românești.

Pe atunci, în religioasa tihnă a vieții
sufletești copiii creșteau cu creanga de
flori din fereastră, în cântecul de legăna-
re al mamei, în acele suspinătoare poeme
de adormire pe care mamele de azi nu le
mai cunosc, o dulce luluială de fericire,
armonioase versuri populare, picături de
muzică cerească:

nani, nani pușor...

Și cuvioși în țara de mierle și de bu-
suioac, copiii creșteau și în smerita credin-
ță a marilor praznice creștine. De două
ori pe an, la Crăciun și la Paș, copiii
 trăiau entuziasmul sborului de bucurie,

O antologie maghiară
a dramei religioase „Vicleimul”

Concluzia, la care ajunge N. Carto-
jan în vol. II din „Cărțile populare în
literatura românească”, că acest mister
religios (Vicleimul) „la noi e de obârșie
apuseană și se leagă de misterul celor
trei regi magi ai evului mediu”, m'a fă-
cut să citesc și antologia nou apărută
de Berczik Árpád, *Bethlehemes játéka*,
Budapest, 1941, pg. 104.

Istoriile literare mai noi, spu-
nând că Cartoian — nu dau atenție Vicleimului
Iată motivul, care l-a îndemnat să scrie
dicționarul maghiar al acestor
religioase. Jocul Vicleimului
atâtea obiceiuri frumoase po-
cepe a dispărea, ... datorită a-
învia acest tezaur și a-l mântui.

Din studiul introductiv al aceste
antologii aflăm următoarele: Această dra-
mă (mister) religioasă populară în ve-
chime nu o găsim la Maghiari și nici
în evul mediu. Abia în v. al XVIII-lea
se face amintire de ea. E un împrumut
apusean, prelucrat în colorit maghiar.
Originea acestor „teatre de păstori” o
găsim în dramele misterioase, misterii,
cari aveau menirea de a populariza
evanghelia. Și erau jucate de persoane
bisericești în limba latină. Abandonân-
du-le Biserica, sunt preluate și jucate
de popor. Cum au ajuns la maghiari,
nu se știe. Adolf Mohl (A Karácsonyi
misztérium) spune, că au ajuns în Un-
garia din Franța și peste Germania.
Cea mai veche amintire o avem din v.
al XVIII-lea la Andrei Dugonics.
Cu același subiect ca și jocurile de
Vicleim franceze, germane sau engleze,

fericirea spiritului care se înalță. Pămân-
tul tot era un Tabor al Transfigurării.
Crăciunul și Paștele erau într'adevăr zile
glorioase din scriptură, timp fermecător
țesut din bucuria biblică a nașterii și în-
vierii lui Isus.

Fiecare sărbătoare lăsa în inima tutu-
ror o dumnezeiască cuviosie, un strop din
bunătatea cerului. Ea venea ca o adiere a
fericirii cu mireme din vremea suferinții
lui Isus.

Erau apei în trecutul vieții virgiliene a
copiilor atâtea cântece și naivități de
jocuri. Fericite chiote și versuri ale acestor
zile patriarhale. Cine le mai știe azi?

S'a dus din viața de nesfârșită mulțu-
mire a copiilor și poezia datinelor sociale.
O nuntă era pe vremuri o serbare, un pi-
toresc tablou de artă și de cântec. Urări-
rile cavalești ale colăcerilor, cântecele
iscusite ale lăutarilor și jocurile arhaice
ale nuntașilor păstrau în ele sufletul ro-
manic al neamului, deslușind înaintatelor
vremuri nobila noastră origină.

Dar praznicele sfinților, bucuria datine-
lor religioase, petrecerile pământene, fur-
căriile de noapte, clăcile, horele, fluierul
câmpului și al luncilor de privighetori!

Prin pregătirea românească a școlii
populare, ele pot fi ferite de moarte. Când
vor pieri ele, pierim și noi: Vom fi nu
noi ci alții.

GH. D. M.

Direcțiunea Liceului de băieți din
localitate, secția română

Ministerul Cultelor și al Instrucțiunii
Publice prin ord. Nr. 70.934—1941.

V. 1, din 7 Iulie a. c. a stabilit lucrările
de început de an conform programei de mai
jos.

1. Examenle de corigență: 26 August la
ora 8 dimineața.

2. Examenle particulare și de diferență
partea scripturistică: 26 August la ora 8
dimineața.

3. Inscrierile pe anul școlar 1941—1942
vor avea loc în localul secției maghiare
(Farkas-u. 9. sz.) în cursul zilelor de 28,
29, 30 August a. c. între orele 8—13.

4. Deschiderea solemnă va avea loc la
15 Septembrie.

DIRECTOR

Liceul și Școala Normală gr-
Nagyvárad

În clasa I a Liceului și Școlii Normale
cât. din Nagyvárad (vechea cl. V-a) nu
se primesc elevi, cari: au terminat până
de gimnaziu ori școală civilă; sunt săi
nu prezintă vre-un defect corporal; în
Septembrie 1941, nu au împlinit vârsta
18 ani.

Absolvenții a 5 cl. de gimnaziu, pot
clasa a II-a de liceu (vechea cl. VI) și
iar absolvenții a 6 clase de gimnaziu, pot
clasa a III-a de liceu (vechea cl. VII) și
prestând un examen de diferență la
materii și dexterități.

Liceul este un tip nou de școală se-
înființat prin Art. de Lege Nr. XIII din
având la temelie Științele pedagogice,
crește absolvenții pentru carierele, —
prafincărate — ce au la bază Univer-
sitatea și crește pentru acele cariere, unde
cele pedagogice pot fi aplicate mai
în educarea masselor. Liceul are 4 clas-
solvenții clasei a IV-a vor susține un
de bacalaureat, la școala și în fața
lor lor. Diploma de bacalaureat le dă
să se poată înscrie la academii, școli
oare ori facultăți. Liceul nu este o școală
mală propriu zisă, din care să poți
învățător, ci este o școală de orientare
sională, ce îți dă posibilitatea să
carriere, pentru cari ai o aptitudine
un imbold.

Bacalaureații liceului, după absolvire
din academii, școli superioare ori
pot obține diplome de: învățători (la
Academia de învățători, anexă liceului),
tiv), profesori de școli civile, de liceu,
sori de educație fizică, de muzică, de
ingineri agronomi, profesori agronomi,
funcționari la poștă, căi ferate, finanțe,
trezorerii bancare și comerciale, etc.

Toți aceia, cari doresc să fie pro-
această școală (str. Beöthy Nr. 3—5),
înainta cererile însoțite de următoarele:

1. Extrasul de naștere bisericesc.
2. Extrasul de naștere dela Ofițerul ștăru-
tor.
3. Certificatul ultimei clase pe care a
obținut.
4. Certificatul comunal de domiciliu
hatóság).

Termenul înaintării cererilor: 23 Aug.
primesc elevi de ambele confesiuni ro-
Taxa de întreținere la internat: 400
școlară: 65 P.

Termenii lucrărilor de început de
mene de corigență, diferență ori în-
la 4 și 5 Septembrie. Inscrierile pe
Septembrie. Deschiderea solemnă a
lar la 8 Septembrie. DIRECTOR

Făcând o legătură cu Vicleim
mănesc, studiat mai adânc de N. C.
jan, constatăm următoarele: În
vește originea acestei drame e
ceptat părerea lui M. Gaster, c
a sa Literatură populară română
492, pornind dela faptul, că ma-
celor 3 magi apare în textele
ale Galiei din v. al XI-lea, că
texte latine au fost introduse în
mania, unde au fost traduse și
crate în limba poporului, că împ
cu protestantismul, versiunile ge
au pătruns în Transilvania, trag
cluzia, că dela Sașii din Trans
au venit irozii și la noi, cel ma
secolul trecut.” (Cartoian, II
Analogă e și părerea colect.
despre originea Vicleimului
Aflu dar greșită părerea lui C
că Maghiarii au primit Vicleim
Italieni.

Forma „mumă” de Vicleim, al
axă o alcătuiește prezentarea n
la curtea lui Irod, (Cartoian, 18
o găsim deloc în nici un exemp
Vicleim din anthologia maghiară
sele din această antologie sunt
prescurtări sau părți din dram
mare a Vicleimului, publicată
mâni în versiune ardeleană și
veană.

Antologia maghiară ca și co
și alcătuire se prezintă bine. O
logie a Vicleimului românesc e
rit. Până atunci pentru punerea
nă a acestei piese și reînvierea
obiceiuri sfânt se recomandă text
cicleimului publicat în „Cartea S
de Victor Ion Popa.

pr. GAVRIL BICH

Gvernul dela Vichy va decide ele acestea asupra viitoarei politici franceze

va asigura securitatea Africii de Nord și Africii Occidentale? — Anglia vrea să-și
că drum prin Iran spre Caucaz. La un pas de izbucnirea războiului din Extremul
Orient — Atacurile lui De Brinon împotriva lui Roosevelt —

Ucraina, hambarul Rusiei, va fi încurând ocupată —

Comandamentul suprem al armatei
anunță, că forțele aliate ur-
mătoare o luptă gigantică
energie, pe inamicul în re-
în celelalte sectoare a frontu-
războiului decurg conform planu-
ptă.

Comunicatul de azi. E ca de obi-
șnuit și discret. În dosul pușinelor
se desfășoară o luptă gigantică
energie, pe inamicul în re-
în celelalte sectoare a frontu-
războiului decurg conform planu-
ptă.

Comunicatul de azi. E ca de obi-
șnuit și discret. În dosul pușinelor
se desfășoară o luptă gigantică
energie, pe inamicul în re-
în celelalte sectoare a frontu-
războiului decurg conform planu-
ptă.

Comunicatul de azi. E ca de obi-
șnuit și discret. În dosul pușinelor
se desfășoară o luptă gigantică
energie, pe inamicul în re-
în celelalte sectoare a frontu-
războiului decurg conform planu-
ptă.

Comunicatul de azi. E ca de obi-
șnuit și discret. În dosul pușinelor
se desfășoară o luptă gigantică
energie, pe inamicul în re-
în celelalte sectoare a frontu-
războiului decurg conform planu-
ptă.

Comunicatul de azi. E ca de obi-
șnuit și discret. În dosul pușinelor
se desfășoară o luptă gigantică
energie, pe inamicul în re-
în celelalte sectoare a frontu-
războiului decurg conform planu-
ptă.

HAMBARUL RUSIEI

Comunicatul de azi. E ca de obi-
șnuit și discret. În dosul pușinelor
se desfășoară o luptă gigantică
energie, pe inamicul în re-
în celelalte sectoare a frontu-
războiului decurg conform planu-
ptă.

BERLIN ȘI TEHERAN

Comunicatul de azi. E ca de obi-
șnuit și discret. În dosul pușinelor
se desfășoară o luptă gigantică
energie, pe inamicul în re-
în celelalte sectoare a frontu-
războiului decurg conform planu-
ptă.

Comunicatul de azi. E ca de obi-
șnuit și discret. În dosul pușinelor
se desfășoară o luptă gigantică
energie, pe inamicul în re-
în celelalte sectoare a frontu-
războiului decurg conform planu-
ptă.

O NOUĂ OFENSIVĂ ENGLEZĂ IN ORIENTUL APROPIAT

„Popolo di Roma“ examinând această
chestiune, crede a ști, că englezii nu vor
ezita să înceapă în viitorul cel mai apro-
piat o nouă ofensivă în Orientul Apro-
piat. În acest scop ei au concentrat în
Egipt, Palestina și Siria o armată de mai
bine de un jumătate milion de oameni,
echipați cu armament modern de origine
americană. Nu se știe încă, în ce direcție
vor ataca; în direcția Siriei sau a Cauca-
zului pentru a-i ajuta pe sovietici la apă-
rarea regiunii petrolifere dela Baku. În
acest caz din urmă trupele britanice ar
trebui să treacă prin Turcia și prin Iran.
Se amintește, că cetățenii britanici au
și părăsit deja Iranul. O mare importan-
ță va avea în aceasta ordine de idei at-
titudinea Turciei.

În cercurile oficiale otomane sunt re-
zervați cu privire la situația internaționa-
lă. Cercurile diplomatice cred a ști, că
Saracioglu în expozeul său recent a vorbit
despre raporturile Turciei cu Iran și cu
Afganistan. O înțelegere între aceste trei
țări ar constitui un bloc considerabil în
Orientul Apropiat și Mijlociu.

IRAN: O TRECĂTOARE PENTRU ENGLEZI

Presă din Londra nu ascunde păre-
rea britanică, după care drumul ajuto-
rării Uniunii Sovietice nu trece numai
prin Vladivostok dar și prin Iran. La
Londra se afirmă, că mai multe va-
poare britanice se îndreaptă, încărcate
cu materiale de război, spre porturile

FRANCISC JOSIF APA PURGATIVĂ

din golful Persic. Dar englezii susțin,
că prin Iran nu numai materiale de
război trebuie să treacă spre Caucaz,
dar și forțele anglo-sovietice vor trebui
să-și facă pe aci legătură spre a pre-
veni o acțiune germană în Asia Mică.

CONSĂTUIRILE GUVERNULUI LUI FRANCEZ

Din Washington se anunță, că la înce-
putul săptămânii la Vichy se iau hotăriri
de o foarte mare importanță. În adevăr în
capitala reședință a guvernului Petain, eri
Duminea a început o serie de consă-
tuirii între Petain, Darlan, Weygand și
generalul Huntzinger. Azi consătuirile au
continuat. Din Franța s'a comunicat la
Washington, că amiralul Leahy, ambas-
adorul Statelor Unite a avut azi o între-
vedere cu mareșalul Petain, cerându-i lă-
muriri cu privire la recente declarații
făcute la Paris, ambasadorul francez
De Brinon.

ATACURILE LUI DE BRINON

De Brinon primind pe ziariștii ameri-
cani, le-a făcut declarații. El a spus, că
războiul a pus față în față două concepții
de viață. Una e reprezentată de Anglia.
Roosevelt i s'a alăturat acesteia. Cealaltă
concepție e reprezentată de național-so-
cialism și se bazează pe noua distribuie a
bunurilor lumii, guvernul francez găsește,
că a doua concepție corespunde mai bine
intereselor franceze și aceste interese au
impus Franței să colaboreze la înfăptui-
rea lor.

De Brinon a declarat, că el înțelege

Cronica externă:

foarte bine, că fiecare națiune caută să-și
asigure în primul rând propriile interese.
Personalitățile publice din America au
luat atitudine împotriva revoluției națio-
nale. Roosevelt condamnă fascismul, națio-
nalismul, falangismul și toate mișcările
cari au respins democrația marxistă. Ame-
rica își permite în consecință să inter-
zică Franței colaborarea politică cu Ger-
mania. Franța a și fost amenințată din
America pentru cazul, că nu va primi ace-
ste sfaturi americane.

O astfel de atitudine nu poate fi accep-
tată de un popor, cum e poporul francez,
care are dreptul să-și aleagă singur calea
sa de redresare.

Declarațiile lui De Brinon au stârnit o
profundă emoție în America. Toată presa
atacă cu acest prilej pe un ton violent gu-
vernul din Vichy și îl fac responsabil pe
mareșalul Petain pentru declarațiile repre-
zentantului său dela Paris.

CE SE VA HOTĂRI LA VICHY?

Cercurile dela Berlin acordă toată
atențiunea consătuirilor guvernului de-
la Vichy, care au loc în urma reînțoar-
cerii lui Darlan dela Paris, unde acesta
a luat desigur contact cu autoritățile
germane. Deasemenea se observă, că
generalul Weygand a sosit tocmai acum
la Vichy. Presă franceză dela Paris
pretinde în mod unanim, ca Franța să
închee cu Germania un acord referit
la posesiunile franceze din Africa
de Nord, asemănător cu acordul fran-
co-japonez cu privire la Indochina.

Presă din Berlin comentează chesti-
unea Africii Occidentale din punctul de
vedere al planurilor de expansiune ame-
ricane.

ZINCUL DIN AFRICA OCCI- DENTALĂ

Aceste planuri sunt considerate ca imi-
nente. Se subliniază, că după Extremul
Orient și Bolivia în Africa Orientală sunt
cele mai bogate mine de zinc, ne mai vor-
bind de alte materii prime de cea mai ma-
re importanță. Europa are absolută ne-
voie de aceste materii prime, deaceia se
înțelege dacă Berlinul ține ca aceste teri-
torii să fie puse la adăpost de orice inva-
zie. Iată pentru ce așteaptă Berlinul re-
zervat, dar cu toată atențiunea rezultate-
le consătuirilor dela Vichy, care ar putea
fi hotărâtoare pentru viitorul Franței, care
mai dispune în mod liber de Coloniile sa-
le din Africa și de flota sa navală.

LA UN PAS DE RĂZBOI IN EX- TREMUL ORIENT

La Berlin se semnalează, că presa ja-
poneză continuă să se ocupe pe larg de
situația din Thailandă, răspunzând pe un
ton violent încercărilor anglosaxone de a
exercita o presiune asupra Thailandeii.

Ziarul „Uj Nemzedék“ scrie, că după
telegrame sosită la Stockholm, tensiunea
din Extremul Orient a ajuns în cea mai
critică fază. Supușii japonezi părăsesc în
mare grabă Australia, India și Burma.

Menzies, primul ministru al Australiei,
a declarat, că Singapur e prima linie de
apărare a Australiei. Pe insula Java au
sosit misiuni militare, care se ocupă de
organizarea apărării.

POLITICA JAPONIEI

Toyoda, ministrul de externe japonez a
făcut declarații agenției italiene Stefani,
insistând asupra următoarelor trei puncte:
1. Japonia se menține neapărat în
cadrul pactului tripartit.

2. Japonia e decisă să rezolve în ori-
ce caz și în mod definitiv chestiunea
Chinei.

3. Japonia observă cu îngrijorare ur-
mările pe cari le-ar putea avea acor-
durile dintre Anglia, USA și Uniunea
Sovietică, în Extremul Orient.

Intrebat de ziariști cu privire la acor-
dul anglo-sovietic, dacă acesta are vre-o
influență asupra acordului sovieto-japo-
nez, a răspuns următoarele: Orice acord
poate încheia Anglia sau USA cu Uniunea
Sovietică, care a semnat cu noi un pact
de neutralitate, pe noi nu ne interesează
decât atitudinea Uniunii Sovietice. Se în-
țelege, că Japonia nu poate rămâne indi-
ferentă față de evenimentele ce se desfășo-
ară la frontierele ei.

„Times“ scrie în articolul său de fond,
că orice pas japonez contra Thailandeii în-
seamnă războiul.

CRONICARUL

ORICE LUCRĂRI în branșa blănăriei

confeționăm după ultima
modă cu prețuri conve-
nabile

BLĂNĂRIA
IULIU MANEA
KOLOZSVÁR
Mátyás Király-utca 1.

Tribunalul regal din Szatmárnémeti.

Nr. P. 2862/1941—3.

Publicațiune de citare

Tribunalul regal din Szatmárnémeti adu-
ce la cunoștința publică, că în procesul
reclamațiilor Vámos József și soția con-
tra părții lor Zănescu Ioan și soția, pen-
tru anularea contractului de vânzare-cum-
părare, a fixat termen pentru constituirea
procesului și invită părțile să se prezinte
la 19 Decembrie 1941 la ora 9 dimineața
în localul oficial (Rákóczi-u. 18, ușa 122),
totodată a numit de curator pentru părții
Zănescu Ioan și soția — cari se află în
loc necunoscut — pe avocatul dr. An-
derco Ștefan din Szatmárnémeti.

Instanța invită pe părți să se prezinte
în ziua și ora susamintită personal sau
prin avocat autorizat, în caz contrar va
proceda în locul lor curatorul numit.

Szatmárnémeti, 2 August 1941.

Dr. Nagy Sándor m. p.
judecător de tribunal.

Pentru conformitate: Csótiné (ss.)

SPECTACOLE

ROYAL: „Cântecul nopții“. În rolul prin-
cipal René Dary. Inceputul reprezenta-
țiilor 3.15, 5.15, 7.15 și 9.15. — Sala ră-
corită.

EGYTEM: „Poveste de Martie“.

URANIA: „Prințesa pusteii“.

— DR. EUGENI UT

notar pu-
în Szász

MICHAEL

SCHIMB casă din București, prevăzută cu
atelier rentabil cu una în Kolozsvár, valoa-
2 1/2 milioane lei. Adresa la ziar.

CROITOREASĂ perfectă, soție de func-
ționar român, caută de lucru, merge și
acasă. Adresa la ziar.

INCHIRIEZ vilă cu grădină, 3-4 camere, com-
fort, prefer cartierul Atilla (fost Andrei
Mureșanu). Oferte la biroul cinematografe-
lui „Royal“ din Kolozsvár.

CAUT călfă de pantofar. Adresa la ziar.

MAȘINĂ de cusut „Singer“ aproape nouă, de
vânzare. Kolozsvár, Zápolya-u. 20c.

Știri de pe frontul rusesc

Rezistența sovietică din Ucraina a fost înfrântă

— Forțele sovietice din sectorul central au fost nimicite. Înaintarea germană face progrese spre centrul Rusiei. Activitatea aviației germane contribuie în mare măsură la succesele obținute —

— Moscova bombardată fără întrerupere —

Înaintarea germană în Ucraina continuă să facă progrese. Forțele sovietice care în unele locuri opun încă rezistență, dau semne vădite de oboseală. Moralul trupelor sovietice lasă mult de dorit, iar reprovizionarea lor a devenit aproape imposibilă din cauza atacurilor neîntrerupte pe care le dă aviația germană împotriva liniilor din dosul frontului.

Activitatea aeriană a fost extrem de vie, mai ales în centrul frontului în Ucraina, unde aviatorii germani au obținut importante succese, atacând aglomerări de trupe și coloane de aprovizionare, îngrămădite pe șoselele din dosul frontului.

În același timp aviația germană a activat și în golful Finic unde a bombardat cu succes vase de război sovietice, vase de transport și bateriile de coastă sovietice. În Oceanul înghețat de Nord, forțele navale germane au executat reușite operațiuni, în cursul cărora distrugătoarele au scufundat cu foc de tun o vedetă sovietică, iar un submarin german a reușit să torpileze și să scufunde un distrugător sovietic.

Sectorul cel mai important al frontului rămâne însă tot Ucraina, unde bătălia de urmărire care este în curs a făcut progrese atât de mari încât întregul front este în mișcare și operațiunile din Sud se apropie tot mai mult de litoralul Mării Negre.

Activitatea aeriană împotriva Moscovei n'a încetat. În cursul atacurilor din noaptea trecută au fost atacate din nou cu bombe regiunile importante din punct de vedere militar.

Concentrări de trupe, coloane motorizate și vase de transport sovietice bombardate de aviația germană

BERLIN, 12. (DNB). — Forțele aeriene germane au înregistrat noi succese prin atacurile lor îndreptate împotriva șoselelor supra-aglomerate din Ucraina de Sud și împotriva concentrărilor de trupe. Avioanele germane au împrăștiat coloanele motorizate și au distrus 54 care blindate și peste 300 de autocamioane. Personalul autovehiculelor sovietice, a căzut în mare parte, în urma rafalelor de mitraliere trase de avioanele germane.

DISTRUGEREA FORTELOR SOVIETICE DIN UKRAINA

BERLIN 12. (DNB). — Trupele germane, care înaintează în Ucraina, au capturat pe comandanții și statul major al corpului II de trăgători și pe comandanții a două Divizii sovietice. Se dovedește tot mai mult, că gherea

în lupta împotriva artileriei sovietice, avioanele germane au scos din luptă două baterii de tunuri antiaeriene, un tun de asalt și trei baterii de artilerie.

Forțele aeriene germane au bombardat și avariat grav numeroase vase sovietice care navigau pe cursul inferior al râului Bug, transportând trupe sovietice. În luptele aeriene cari s'au desfășurat aici, avioanele germane au pierdut 23 avioane sovietice. Aviația germană a pierdut un singur aparat. (MTI.)

formațiunilor sovietice urmărite în Ucraina, este coplectă. Într'un singur loc, la o răscruce de drumuri, au fost găsite 4000 de cadavre sovietice. Trupele sovietice au pierdut un imens material de războiu. (MTI.)

Presă germană despre vitejia și pregătirea armatei maghiare

— Interviewul generalului Werth Henrik șeful Statului major maghiar acordat ziarului „Deutsche Allgemeine Zeitung“

BERLIN 12. — Ziarul „Deutsche Allgemeine Zeitung“ publică un interesant interview cu generalul Werth, șeful statului major al armatei maghiare.

Articolul făcând un istoric al organizării armatei de honvezi, conchide, că armata maghiară de azi este succesoara și păstrătoarea excelentelor tradiții militare fostei armate austro-ungare, și a honorurilor din epoca, care a apus, după terminarea războiului mondial.

de a după prăbușirea ororilor și plină deaternice și-a dovitualitate pe fron-

Generalul Werth Henrik face un istoric al evenimentelor din ultimii doi ani care au dat prilejul armatei maghiare să-și dovedească pregătirea excelentă și armamentul excelent cu care a fost dotată. În cel mai scurt timp armata a știut să încadreze noile teritorii în noua organizație militară, rezolvând astfel mai din cele mai grele probleme.

Continuarea războiului n'a oprit dezvoltarea armatei maghiare, deoarece nimeni nu putea ști când va fi chemată la noi misiuni.

Generalul Werth descrie apoi rolul jucat de armata ungară în campania împotriva Jugoslaviei, la care a participat cu tot elanul și care i-au îmbogățit cunoștințele și experiența.

Când la 22 Iunie 1941, abea cu câteva săptămâni după prăbușirea vecinului din Sud, Führerul Germaniei a dat ordin ar-

matei germane să înlăture odată și pentru totdeauna pentru Europa pericolul bolșevic, armata de honvezi a urmat cu entuziasm porunca guvernatorului țării, ca împreună cu aliatul din războiul mondial, cu glorioasa armată germană, să lupte pe câmpul de luptă unde se făurea noua Europă.

Armata maghiară a trecut culmile Carpaților și vechea graniță pătrunzând în Galiția scăldată cu sânge încă în timpul războiului mondial. Armatele sunt pătrunse de spiritul vremurilor eliberării din 1919, când în frunte cu conducătorul de azi al țării, au pășit împotriva celui mai periculos dușman din lume.

În continuare generalul Werth face mențiune de tinerile formațiuni ale armatei maghiare, detașamentele blindate și aviația, care luptă cu mare însuflețire.

Poporul maghiar privește cu mândrie soldații țării, cari alături de armata germană obișnuită cu victoria, vor continua lupta împotriva pericolului comunist până la izbânda finală — sunt cuvintele pe care generalul Werth Henrik și-a terminat declarațiile.

SUCESUL OFENSIVEI FINLANDEZE

HELSINKI 12. (DNB). — Se anunță oficial:

Înaintarea trupelor finlandeze lângă lacul Ladoga, continuă cu succes. Curățirea văilor și regiunilor rămase în spatele frontului continuă. Toate contraatacurile sovietice au fost respinse. Bolșevicii au pierdut în pungile de încercuire, mii de morți și o imensă cantitate de material de războiu. (MTI.)

GUVERNUL JAPONEZ DESMINTE CĂ AR FI RIDICAT PRETENȚII EXAGERATE FAȚĂ DE SOVIETE

TOKIO 12. (DNB). — Agenția „Domei“ anunță, că cercurile competente au desmințit din nou în mod energic știrile răspândite din Londra, prin care se afirmă, că Japonia ar fi ridicat importante pretențiuni față de Moscova. Aceste știri apărute în ziarele londoneze „New Chronicle“ și „Daily

Știri din România

Un împrumut pentru refacerea Basarabiei și a Bucovinei

BUCUREȘTI, 12. — Armatele eliberatoare au găsit în Basarabia și Bucovina mormane de ruine și cenuse în locul gospodăriilor înfloritoare de odinioară. Locuitorii reîntorcându-se la casele lor sunt lipsiți de unelte agricole, pentru a-și putea aduna recolta muncii lor zidite de un an.

Pentru a veni în ajutorul poporului lovit așa de crud de barbaria cotropitorului, generalul Ion Antonescu a lansat un apel către toți locuitorii României invitându-le să plaseze economiile lor într'un împrumut garantat de stat și destinat refacerii și reconstruirii provinciilor eliberate. Răspunzând primul la acest apel inimos, Regele Mihai I. a semnat suma de 1 milion, iar Regina-mamă Elena, a semnat 500.000 lei pentru refacerea provinciilor eliberate.

În emisiunea de Luni seara a posturilor de radio românești, d. profesor Mihai Antonescu, vicepreședintele consiliului de miniștri a adresat un emoționant apel populației, cerând să urmeze exemplul regelui și să contribuie la reclădirea Bucovinei de Nord și a Basarabiei.

Subscripțiile din prima zi au întrecut

Express“ sunt considerate de ce neze ca inspirate de propaganda tinde să oprească expansiunea la Sud. (MTI).

Complot politic des în Iran

BASEL, 12. (Bud. Tud.). — Co din Cairo al ziarului „National Ză, că din loc oficial bine inițiat informația, că în Iran a fost de complot care avea de scop îndepărnului. Lovitura de stat a pentru ziua de 16 August, dar perit la timp acest complot, aresta se persoane. Printre arestați se străini. Afirmativ agenții străine câștige adeziunea unor ofițeri complotul proiectat, dar autorită mână pe toți.

ȘTIRI

— D. Dr. AUREL MILEA că pe această cale că fiind telefon, nu poate răspunde la ce i se adresează. Roagă decit comunicare să i se facă în scris, pe următoarea adresă, str. Gyulai Pál nr. 1.

— „CÂNTECUL NOPTII cineva pe care nu-l sează dansul, cântecul amorului? Veți cunoaște sul, orașul strălucit timp de pace cu: Renoul Chevalier. Pr vesel al cinematografului „ROYAL“. AZI ULTIMA

— Tânărul avocat român IULIU, a deschis biroul său la Nagyvárad, str. Schubert Tribunal, fostă Zsák-utca).

Internatul Episcopiei Ortodoxe Române pentru elevii de liceu secundare

Episcopia Ortodoxă Română va deschide și în anul acesta la a. c. Internatul pentru elevii de frecvențează școlile secundare este de 670 P., în care se cuprinde cu încălzit și luminat, hrana de latul și baie.

Fii de preoți plătesc taxa anuală Rufăria prevăzută cu monogramă rinții și anume: cel puțin 4 rânduri trup și două rânduri de pat.

Pentru controlul studiului și morale și religioase a elevilor și pedagogi, tot în contul acestei Cererile se vor înainta până în August a. c.

Din ședința Consiliului Eparhial Iulie 1941. (ss.) Nicolae Episcop.

Ciungking a fost din nou bombardat de japonezi

400 de avioane japoneze au participat la atacurile din ultimele zile —

CIUNGKING, 12. (Reuter). — Orașul Ciungking a fost spre sfârșitul săptămânii trecute obiectul unui atac aerian extraordinar. La atacul aerian care a început Vineri dimineața au participat, după evaluările aproximative, 400 de avioane japoneze. Atacul

a durat timp de 4 zile, zi și noapte cu excepția nopții de Sâmbătă. Furtuna de Luni după masă a pus capăt acestui formidabil atac aerian. Populația a fost nevoită să aștepte în adăposturi cu hrană insuficientă, fără somn și odihnă, sfârșitul atacului aerian. (MTI.)

Evreii din Iași au fost o poarte semne distincte

Comandamentul militar din Iași, că toți evreii, fără deosebire de sunt obligați să poarte pe pieptul semn distinctiv o stea galbenă în pe fond negru, având diametrul de ce nu se vor conforma în 24 de vor fi deferiți instanțelor militare fie pedepsiți cu închisoare dela an și amendă în bani până la 100

La București evreii au fost la muncă obligatoriu

Toți evreii din București, cari conform legii să presteze muncă de ștesc, au fost invitați să se prezinte de Recrutare pentru a fi repartizați Deocamdată nu vor fi trimiși la cât tinerii între 18 și 21 de ani.